

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

بررسی زمینه‌های استقرار استارت‌آپ‌ها در لبه‌های شهری منطقه ۱۷ شهرداری تهران

عصر حاضر، عصر شتاب بی‌بدیل در تحولات است. شهرها و به تبع آن مدیریت شهری نیز از این شتاب در تغییرات متاثرند. در شهرها و به ویژه شهرهای بزرگ نو به نو شاهد پدیده‌ها و یا چالش‌های جدید هستیم. از جمله مهم‌ترین مسائل برای مدیریت شهری همواره توسعه کمی و یا کیفی خدمات و همچنین تأمین منابع مورد نیاز و نیز روزآمد کردن ساختار و روش‌های عملکرد نهاد مدیریت شهری است. شهرداری تهران نیز در این چارچوب با همین مشکلات و معضلات مواجه است. از سوی دیگر تحولات جدید فرصت‌های جدید را نیز برای حل معضلات، پیش روی آورده است. یکی از این فرصت‌های نوپدید، توسعه فضای مجازی و نیز کسب و کارهای مبتنی بر آن است که برخی از آن‌ها در قالب استارت‌آپ‌ها تعین می‌یابند. با این تبیین از مسأله، این پژوهش تلاش خود را بر استفاده بهینه از استارت‌آپ‌ها توسط مدیریت شهری تهران متمرکز کرده است تا از این مسیر بتواند بر ارتقا خدمات به شهروندان، افزایش بهره‌وری همه جانبه مدیریت شهری، ایجاد منابع جدید و یا دست‌کم کاهش هزینه ارائه خدمات، اثرگذار باشد. قلمرو مکانی در این پژوهش محدوده منطقه ۱۷ شهرداری تهران و قلمرو زمانی آن نیز سال ۱۳۹۸ هجری خورشیدی است. براین اساس هدف اصلی پژوهش بررسی زمینه‌های استقرار استارت‌آپ‌ها در محدوده منطقه ۱۷ شهرداری تهران با تکیه بر فعال سازی لبه‌های شهری منطقه است. در این چارچوب ابتدا موضوع استارت‌آپ در ادبیات تخصصی کسب و کار و ارتباط آن با نظریه شهروشمند بررسی و الزامات استقرار استارت‌آپ‌ها در سه حوزه فرصت‌ها، حوزه‌های فعالیت در شهر و الزامات مکانی استارت‌آپ‌ها تبیین شده است. سپس با مراجعه به اسناد توسعه و مصاحبه مدیران شهرداری و بهره‌وران استارت‌آپ در سطوح سیاست‌گذاری، شتاب‌دهی و فعالین استارت‌آپ و نیز بررسی تجارب مناطق شهرداری تهران در بهره‌برداری و مدیریت استارت‌آپ‌ها، داده‌های مورد نیاز تبیین شده در چارچوب نظری جمع‌آوری شده و از آن پس سه گزینه پیشنهادی تدوین و براساس اصول ارزیابی منبعث از اسنادفرداست و دیدگاه‌های بهره‌بردار(منطقه ۱۷)، گزینه‌ها ارزیابی و راه‌حل مختار ارائه شده و پس از آن الزامات اجرایی گزینه مطلوب بیان شده است. در بخش‌های مختلف پژوهش متناسب با هر مرحله از روش‌های توصیفی-تحلیلی در بررسی اسناد و مطالعات و پژوهش‌ها، تحلیل مضمون در مصاحبه‌ها، تحلیل سلسله مراتبی در ارزیابی گزینه‌ها و تحلیل مکانی در مکانیابی استفاده شده است. نتایج پژوهش در قالب نقشه‌های مکانیابی متناسب با الگوی مدیریت نوآوری ارائه و اولویت‌بندی شده است، الگوی نهادی بهینه متناسب با شرایط شهرداری منطقه ۱۷ پیشنهاد و حوزه‌های اولویت دار فعالیت استارت‌آپ و نیز اقدامات پیشنهادی برای جذب استارت‌آپ‌ها ارائه شده است.

واژگان کلیدی: استارت‌آپ، مکانیابی، بهره‌وران استارت‌آپی، لبه شهری، منطقه ۱۷ شهرداری تهران